

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN TÂN PHÚ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Hoàng Thị Thanh Mai.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Kiều Oanh – Thư ký Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hồng Dân - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 8 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 191/2022/TLST-DS ngày 01 tháng 6 năm 2022 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 489/2022/QĐST-DS ngày 26 tháng 7 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Chị Lý Ngọc T, sinh năm 198; Địa chỉ: đường kênh 19/5B, phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đối với: Bà Lý Thị E, sinh năm 195; Địa chỉ: đường kênh 19/5B, phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 16/5/2022 và tại bản tự khai cũng như trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu giải quyết việc dân sự chị Lý Ngọc T trình bày như sau:

Bà Lý Thị E là mẹ ruột của chị. Bà E chung sống với ba chị nhưng không có đăng ký kết hôn (chị không biết họ tên, chỉ nghe kể lại). Sau khi bà E có thai thì ba chị bỏ đi nên khi chị sinh ra trong Giấy khai sinh bỏ trống phần tên cha chỉ khai mẹ là Lý Thị E. Hiện tại chị cũng không biết ba chị là ai và sống ở đâu. Bà E có một người con duy nhất là chị. Ba má của bà E cũng đã chết hết.

Lúc còn trẻ thì bà E bình thường nhưng sau khi ba chị bỏ đi và sinh chị ra thì bà E có biểu hiện bệnh tâm thần và ngày càng nặng. Hiện tại thì bà E ít ngủ,

sống khép kín với mọi người xung quanh, thường xuyên chửi bới những người trong gia đình. Bà E được Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh xác nhận khuyết tật dạng thần kinh (theo Giấy xác nhận khuyết tật số 08/HCM/TP/025 ngày 01/10/2013 và Quyết định số 5761/QĐ-UBND ngày 29/11/2013 của Ủy ban nhân dân quận Tân Phú) và được hưởng trợ cấp hàng tháng là 960.000 đồng/tháng.

Nay chị yêu cầu Tòa án tuyên bố mẹ chị là bà Lý Thị E mất năng lực hành vi dân sự để gia đình làm thủ tục hành chính.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự đã trình bày trong hồ sơ và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự:

Chị Lý Ngọc T yêu cầu tuyên bố bà Lý Thị E mất năng lực hành vi dân sự. Bà E đang cư trú tại quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về thủ tục giải quyết vắng mặt: Ngày 28/7/2022, chị T có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt. Căn cứ khoản 2 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án giải quyết vắng mặt chị Tú.

[3] Về yêu cầu của đương sự:

Xét, chị T yêu cầu tuyên bố bà E mất năng lực hành vi dân sự:

Căn cứ lời khai của chị T thể hiện: Lúc còn trẻ, bà E bình thường nhưng sau khi ba chị bỏ đi thì bị bệnh tâm thần và bệnh ngày càng nặng. Hiện tại thì bà E ít ngủ, sống khép kín với mọi người xung quanh, thường xuyên chửi bới những người trong gia đình. Bà E được Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh xác nhận khuyết tật dạng thần kinh (theo Giấy xác nhận khuyết tật số 08/HCM/TP/025 ngày 01/10/2013 và Quyết định số 5761/QĐ-UBND ngày 29/11/2013 của Ủy ban nhân dân quận Tân Phú) và được hưởng trợ cấp hàng tháng là 960.000 đồng/tháng.

Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 2842/BBGNQTGD ngày 15/7/2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đối với đương sự Lý Thị E kết luận:

- Về y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.51-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh có ý kiến về việc giải quyết yêu cầu của đương sự như sau:

+ *Về việc tuân theo pháp luật:* Thẩm phán, Thư ký phiên họp và các đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự.

+ *Về nội dung:* Căn cứ các chứng cứ có trong hồ sơ, lời khai của các đương sự, đề nghị Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh áp dụng Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Điều 369, Điều 370 của Bộ luật tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của chị Lý Ngọc T.

Từ những căn cứ nêu trên, Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh đã có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu của chị T về việc tuyên bố bà Lý Thị E mất năng lực hành vi dân sự.

[4] *Về lệ phí giải quyết việc dân sự:* là 300.000 đồng do chị Lý Ngọc T chịu, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự 300.000 đồng mà chị T đã nộp theo biên lai thu số 0035673 ngày 01/6/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh. Chị T đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự.

Thi hành tại Cơ quan Thi hành án dân sự có thẩm quyền.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;
- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 2 Điều 67; Điều 361; Điều 362; Điều 367; Điều 371, Điều 372; Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự;
- Căn cứ vào Khoản 1 Điều 36 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQU14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị Lý Ngọc T.

Tuyên bố: Bà Lý Thị E, sinh năm 1959; Địa chỉ: đường kênh 19/5B, phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự.

2. *Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm*: là 300.000 đồng do chị Lý Ngọc T chịu, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự 300.000 đồng mà chị T đã nộp theo Biên lai thu số 0035673 ngày 01/6/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh. Chị T đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. *Quyền kháng cáo, kháng nghị*: Các đương sự vắng mặt được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự, hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND TP. Hồ Chí Minh;
- VKSND quận Tân Phú;
- Chi cục THADS quận Tân Phú;
- Lưu: VT, hồ sơ vụ án (Oanh).

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Hoàng Thị Thanh Mai